

РЕШЕНИЕ

№ 662

гр. София, 29.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети септември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
Силвия Тачева

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Красимир Мазгалов Въззивно гражданско дело № 20211100507040 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 - 273 ГПК.

С решение №20035856 от 02.02.2021год., постановено по гр.дело №28825/2020г. по описа на СРС, ГО, 119 с-в е прието за установено по отношение на ответника „МС.“ЕООД с ЕИК****, че трудовото правоотношение, сключено с Б. К. Т. с ЕГН***** по трудов договор №67, е прекратено на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда, считано от 04.04.2020г. С решението е признато за незаконно уволнението на Б. К. Т. и е отменена като незаконосъобразна заповед №113 от 18.06.2020г. на управителя на ответното дружество „МС.“ЕООД. Със същото решение ответникът е осъден да заплати на ищцата обезщетение по чл. 221, ал. 1 от Кодекса на труда в размер на 5 445.00 лева.

Срещу така постановеното решение е подадена в законоустановения срок по чл.259, ал.1 ГПК въззивна жалба от ответното дружество „МС.“ЕООД. Жалбоподателят поддържа, че макар законодателят да дава право на работника едностранно да прекрати трудовото правоотношение при забавяне или неплащане на трудовото възнаграждение, по никакъв начин не дефинира то да е в пълен размер или в съществена част. Твърди, че съгласно разпоредбата на чл.245, ал.1 от КТ при заплащане на 60 процента от договореното възнаграждение, но не по-малко от минималната работна заплата, е изпълнил задължението си за заплащане на трудовото възнаграждение и не е налице основание по чл.327, ал.1, т.2 от КТ за прекратяване едностранно на трудовото правоотношение от служителя. Твърди също така, че законосъобразно е уволнил дисциплинарно ищцата, тъй като предвид преустановяване на изпълнението на трудовите задължения на ищцата, е било налице основание по чл.190, ал.1, т.2 от КТ. Моли обжалваното решение да бъде отменено, а исковете- отхвърлени. Претендира разноски.

Въззиваемата ищца Б. К. Т. в подадения в срок отговор на въззивната жалба оспорва същата като неоснователна. Поддържа, че е достатъчно работодателят да забави заплащането на трудовото възнаграждение, без значение в какъв размер и по какви причини, за да е налице основанието по чл.327, ал.1, т.2 от КТ за прекратяване на трудовото

правоотношение от работника или служителя. Твърди, че ответникът е признал забавянето на заплащането на трудовото възнаграждение за месеците март и април 2020г., а предоставената от закона възможност по чл.245 от КТ не лишава работника от правото му по чл.327, ал.1, т.2 от КТ. След упражняването на това право от страна на работника, работодателят вече не може да прекратява трудовото правоотношение на друго основание. Моли решението на СРС да бъде потвърдено. Претендира разноски.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивните жалби пороци на атакуваното съдебно решение, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

С исковата молба ищцата е предявила обективно съединени иски с правно основание чл.344, ал.1, т.1 от КТ; чл.124 ГПК, вр.чл.357, ал.1 и чл.327, ал.1, т.2 КТ и чл.221, ал.1, вр.чл.327, ал.1, т.2 от КТ.

Ищцата излага, че на 04.06.2020г. отправила до работодателя си- ответното дружество, писмено волеизявление за прекратяване на трудовото правоотношение между тях на основание чл.327, ал.1, т.2 от КТ- поради забавяне изплащането на трудовото и възнаграждение. Работодателят заявил, че не приема волеизявлението тъй като е заплатил част от трудовото възнаграждение в рамките на размера по чл.245, ал.1 от КТ. На 24.06.2020г. ищцата получила процесната заповед №113/18.06.2020г. за прекратяване на трудовото правоотношение поради налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“. Твърди, че трудовото правоотношение е прекратено с получаване от работодателя на отправеното от нея волеизявление по чл.327, ал.1, т.2 от КТ и заповедта за дисциплинарното и уволнение е нищожна. Евентуално твърди и незаконосъобразност поради неспазване разпоредбата на чл.193, ал.2 от КТ- не била изслушана от работодателя преди налагането на дисциплинарното наказание, а искането за даване на обяснения било отправено преди изтичането на дните през които не се е явила на работа, послужило като основание за налагане на дисциплинарното наказание. Претендира и обезщетение за срока на неспазеното предизвестие в размер на три месечни възнаграждения от по 1815 лева.

Ответникът твърди, че във връзка с обявеното извънредно положение се наложило намаляване на работното време и начина на изплащане на трудовите възнаграждения, при спазване разпоредбите на КТ. Поради това счита, че не са налице основанията по чл.237, ал.1, т.2 от КТ и не приел отправено волеизявление от ищцата за прекратяване на трудовото правоотношение на това основание. Ищцата преустановила изпълнението на трудовите си задължения и работодателят и наложил дисциплинарно наказание „уволнение“ с процесната заповед.

Между страните не се спори относно съществуването на трудово правоотношение въз основа на трудов договор от 28.10.2019г. Не се спори и относно факта на отправяне от страна на ищцата на 04.06.2020г. на уведомление за прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл.327, ал.1, т.2 от КТ- поради неплащане на трудовото възнаграждение, получено от ответното дружество на същата дата. Безспорно е също така, че на 24.06.2020г. на ищцата е била връчена заповед №113/18.06.2020г., с която и се налага дисциплинарно наказание „уволнение“.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Първоинстанционното решение е валидно, но недопустимо в частта му по предявения установителен иск по чл.124 ГПК, вр.чл.357, ал.1 и чл.327, ал.1, т.2 КТ, поради следните съображения:

Настоящият съдебен състав приема, че е недопустимо самостоятелното установяване на основанията за прекратяване на трудовото правоотношение. В случая ищецът поддържа,

че трудовото правоотношение е прекратено писмено от негова страна по реда на чл. 327, ал. 1, т.2 КТ, а не с процесната заповед за дисциплинарно уволнение. Установяването на основанията за прекратяване на трудовото правоотношение е иск за факт, неуреден в закона. Искът за установяване на факт с правно значение е допустим само в изрично предвидените в закона случаи – чл. 124, ал. 4, изр. 2 ГПК. Искове за установяване на други факти, непредвидени в закона, са недопустими. Съществуването или несъществуването на такива факти се установява в производството по спора относно правоотношението, за което те са релевантни. Наред с това, изрично предвиденият ред за защита срещу незаконното уволнение не може да бъде заобиколен чрез предявяване на установителен иск за установяване на твърдяно от ищеца основание за прекратяване на трудовото правоотношение. В случая неосъществяването на основанията за прекратяване на трудовото правоотношение, уредено в чл. 330, ал. 2, т. 6 КТ може да се установи в производство по конститутивния иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, в което като преюдициален въпрос ще се разгледа и прекратяването на трудово правоотношение по реда на чл. 327, ал. 1, т. 3 КТ (В този смисъл Решение № 226 от 3.08.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1470/2010 г., III г. о., ГК). Ето защо обжалваното решение в тази част подлежи на обезсилване като недопустимо, а производството по делото в същата част- на прекратяване.

Решението е допустимо и правилно в останалата част.

Съгласно разпоредбата на чл.335, ал.2, т.3 от КТ трудовото правоотношение, което се прекратява без предизвестие (каквото е и прекратяването по чл.327, ал.1, т.2 от КТ), се счита прекратено от момента на получаване на писменото изявление за прекратяване на договора. В текста на тази законова разпоредба не се съдържа изискване фактически да е налице основанията за прекратяване на трудовия договор. Както връчването на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение, издадена от работодателя, автоматично води до прекратяване на трудовото правоотношение, независимо от това дали са били налице посочените в нея основания за уволнение, така и писменото изявление на работника за прекратяване на трудовото му правоотношение на някое от основанията по чл.327, ал.1 от КТ води до автоматично прекратяване на трудовото правоотношение, независимо от това дали е налице посоченото в изявлението на работника или служителя основание. Поради това и доводите на ответника относно причините за неизплащане в пълен размер на дължимото трудово възнаграждение са ирелевантни за настъпването на факта на прекратяване на трудовото правоотношение между страните. В случай, че работникът е упражнил това свое потестативно право без основание, работодателят разполага само с възможност да претендира от работника или служителя обезщетение за вредите, които е понесъл от неоснователното прекратяване на трудовия договор (*в този смисъл решение № 144 от 23.02.2010 г. по гр. дело № 3101/2008 г. на ВКС, V г.о.*). В случая е безспорно установено, че изявлението на ищцата за прекратяване на трудовото правоотношение без предизвестие и на основание чл.327, ал.1, т.2 от КТ е достигнало до ответника на 04.06.2020г. и от този момент трудовото правоотношение е прекратено, независимо дали е основателно или не. Единствено изключение би могло да има, ако се установи че служителят е злоупотребил с правото си да прекрати трудовото правоотношение, например за да избегне налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“. В този случай прекратяването не настъпва. Такива доводи обаче не са въведени от ответника.

За пълнота и предвид изложеното във въззивната жалба следва да се отбележи, че разпоредбата на чл. 327, ал.1, т.2 КТ действително не поставя каквито и да било условия за прекратяване на трудовия договор, освен забавяне изплащането на трудовото възнаграждение или обезщетение. Поради това прекратяването на трудовия договор по чл. 327, т. 2 КТ не зависи от приложението на чл. 245, ал. 1 КТ от страна на работодателя. Достатъчно е работодателят да е забавил изплащането на трудовото възнаграждение или обезщетение изцяло или частично, за да може работникът или служителят да се възползва от правото си по чл.327, т.2 КТ. Ответникът не оспорва, а и от заключението на вещното лице се установява, че част от трудовото възнаграждение на ищцата е било забавено. Без значение са и причините, поради които работодателят е забавил изплащането на уговореното трудово

възнаграждение и дали е приложил разпоредбата на чл. 245, ал. 1 КТ.

След като трудовото правоотношение е прекратено едностранно от работника или служителя, той не е длъжен да се явява на работа и поради това в случая не е налице дисциплинарно нарушение по чл. 187, ал. 1, т. 1 КТ, обуславящо уволнение по чл. 190, ал. 1, т. 2 КТ.

По така изложените съображения обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно.

При този изход на спора жалбоподателя-ответник няма право на разноски за въззивната инстанция, а на ответника по жалбата и ищец в производството следва да се присъдят направените разноски в размер на 900 лева за адвокатско възнаграждение.

Предвид горното, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение №20035856 от 02.02.2021год., постановено по гр.дело №28825/2020г. по описа на СРС, ГО, 119 с-в В ЧАСТТА С КОЯТО е прието за установено по отношение на ответника „МС.“ЕООД с ЕИК****, че трудовото правоотношение, сключено с Б. К. Т. с ЕГН*****, по трудов договор №67, е прекратено на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда, като ПРЕКРАТЯВА производството по делото в частта му по този иск.

ПОТВЪРЖДАВА решение №20035856 от 02.02.2021год., постановено по гр.дело №28825/2020г. по описа на СРС, ГО, 119 с-в в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА „МС.“ЕООД с ЕИК**** да заплати на Б. К. Т. с ЕГН***** сумата от 900 (деветстотин) лева- разноски във въззивната инстанция за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд при условията на чл. 280, ал. 1 ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____